

4. Маліновська О. Я. Основні проблеми та перспективи розвитку кредитних спілок у сучасних умовах розвитку економіки України / О. Я. Маліновська // Вісник Львівської державної фінансової академії. Науковий журнал. – 2012. – № 22. – С. 137–141.

5. Сидоренко О. М. Місце та роль кредитних спілок на фінансовому ринку України / О. М. Сидоренко, О. В. Леонова // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2011. – № 1 (10). – С. 172–174.

6. Пластун В. Л. Пріоритети розвитку кредитних спілок в сучасних умовах / В. Л. Пластун // Актуальні проблеми економіки. – 2010 р. – № 10. – С. 131–137.

7. Офіційна Інтернет-сторінка Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dfp.gov.ua>.

8. Члены кредитных союзов не поддаются панике. В январе досрочно забрали депозиты лишь 5 % вкладчиков [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrks.info/medianews/chlenyi-kredytnyih-soyuzov-ne-poddayutsya-panyke-v-yanvare-dosrochno-zabraly-depozyty-lysh-5%e2%80%8a-vkladchikov.html>.

9. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок» №7 від 16.01.2004р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dfp.gov.ua>.

УДК: 336.1:35.078.3

Глацук С. А., к.е.н.,
Буковинський державний фінансово-економічний університет,
м. Чернівці

Методологічні підходи до організації фінансового контролю економічних відносин

У статті досліджено методологічні аспекти організації державного фінансового контролю. Обґрунтовано необхідність управління фінансовими потоками на підприємствах через призму фінансово-господарського та відомчого контролю. Висвітлено необхідність удосконалення системи державного фінансового контролю в контексті ефективного функціонування державних фінансів, окреслено необхідність підвищення ефективності управлінської діяльності в системі фінансового контролю.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, методологія контролю, внутрішній фінансовий контроль.

В статье исследованы методологические аспекты организации государственного фінансового контроля. Обоснована необходимость управления финансовыми потоками на предприятиях через призму финансово-хозяйственного и ведомственного контроля. Освещены необходимость совершенствования системы государственного фінансового контроля в контексте эффективного функционирования государственных финансов, очерчены необходимость повышения эффективности управленческой деятельности в системе фінансового контроля.

Ключевые слова: государственный финансовый контроль, методология контроля, внутренний финансовый контроль.

The article investigates the methodological aspects of the organization of state public financial control.

The necessity of management financial streams is reasonable on enterprises through the prism of financially-economic and department control. Studied need for improvement of public financial control in the context of the effective functioning of the public finances, outlined the need to improve management efficiency in the system of public financial control.

Keywords: state financial control, monitoring methodology, internal financial control.

Постановка проблеми. Корінні зміни в соціально-економічній політиці нашої держави та методах управління економікою зробили неминучим

кардинальне перетворення одного з найважливіших важелів фінансово-господарського управління – фінансового контролю.

Управління економікою з всебічною регламентацією господарської діяльності серйозно похитнуло основи, що склалися раніше в системі фінансового контролю, перестали відповідати потребам суспільства та його соціально-економічним реаліям. Це не тільки проявилось на практиці, а й викликало низку негативних наслідків.

Світовий досвід показує, що сталий економічний розвиток можливий тільки при дотриманні встановлених державою законів, норм та захисту інтересів громадян. Дотримання економічними суб'єктами чинного законодавства та ефективного управління необхідно контролювати. Саме тому в розвинених країнах приділяється пильна увага питанням організації фінансового контролю всіх сторін економічного життя і особливо сфери державних фінансів. Оскільки необхідним атрибутом існування будь-якої держави є формування пріоритетів ефективного управління як державою в цілому, так і окремими господарюючими одиницями. Причому «контроль» є одночасно як самостійною стадією управління, так і може бути реалізований у відношенні до окремих стадій. Цикл управління завершується послідовним контролем, а висновки такого контролю є підставою для прийняття нового управлінського рішення та забезпечення нового управлінського циклу. Без контролю цикл управління залишається незакінченим, оскільки результати управління не перевірені та не піддані об'єктивній критиці для виявлення можливих адміністративних прорахунків, правових порушень, відхилень від стандартів або недотримання управлінських принципів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Більшість вітчизняних науковців досліджують проблему методів, прийомів і завдань фінансового контролю. Суттєвий здобуток у розвиток теоретичних положень фінансового контролю внесли такі вчені як М. Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, О. Д. Василик, Е. А. Вознесенський, Є. В. Калюга, П. В. Мельник, К. В. Павлюк, Є. М. Романів, І. Б. Стефанюк, Б. Ф. Усач, В. О. Шевчук та інші. Науково-практичною базою дослідження є їхні праці.

Постановка завдання. Метою написання даної статті є дослідження та аналіз діючої системи фінансового контролю в ринкових умовах. Завданнями даної статті є відображення теоретичних аспектів необхідності організації проведення фінансового контролю, аби виявити тенденції та взаємозв'язок, а також визначити основні напрями змін в організації контролю, що відповідають принципам ефективного управління фінансами.

Виклад основного матеріалу. Оскільки фінансова діяльність держави та її суб'єктів являє собою одну із сфер державного управління і спирається на загальні принципи ринкового управління, які характеризуються у сфері фінансової діяльності відповідними особливостями, то найважливішою функцією державного фінансового управління є фінансовий контроль.

Розглядаючи фінансовий контроль як функцію управління фінансовими потоками, потрібно відмітити, що ця функція в певній мірі здійснюється всіма органами влади і управління незалежно від характеру їх основної діяльності. Це пов'язано з тим, що фінансовий контроль є об'єктивною необхідністю відтворювального процесу, яка обумовлена сутністю фінансів, і тому не може здійснюватися в ізольованому вигляді.

Прояв сутності фінансів у реальній практичній діяльності розглядається через характеристику їх функцій. Оскільки специфічне призначення фінансів – забезпечити розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту, вираженої в грошовій формі, між різними суб'єктами господарювання і напрямами цільового використання, сутність фінансів, насамперед,

проявляється через їх розподільну функцію. При первинному розподілі відбувається розподіл доданої вартості й формування первинних доходів суб'єктів, що беруть участь у створенні ВВП. А перерозподіл полягає у створенні й використанні централізованих фондів. Провідну роль у перерозподільчих процесах відіграє держава. На загальнодержавному рівні відбувається спочатку мобілізація і формування загальнодержавних фондів, а потім проходять процеси їх використання на розвиток пріоритетних галузей економіки, соціально-культурні заходи, виплату соціальних допомог тощо. І на цьому етапі виникають відносини вторинного перерозподілу.

Таким чином, беручи активну участь у розподілі і перерозподілі створеної вартості фінанси сприяють трансформації пропорцій, що виникли під час її первинного розподілу, в пропорції кінцевого використання.

Саме з цими процесами тісно пов'язана контрольна функція фінансів, сутність якої проявляється в контролі за розподілом ВВП між відповідними грошовими фондами і каналами розподілу та їх цільовим використанням. Саме завдяки контрольній функції фінансів суспільство контролює повноту і своєчасність забезпечення фінансовими ресурсами різних суб'єктів господарювання, державу, їх економне та ефективне використання.

Організація та функціонування чіткої системи фінансового контролю – обов'язковий елемент фінансової політики, і тому удосконалення системи фінансового контролю повинно здійснюватися не автоматично, а як ланка в загальній системі заходів перебудови фінансового механізму. Досвід країн з розвинутою економікою свідчить про те, що фінансовий контроль, як правило, будується по схемі відображеній у табл. 1.

Таблиця 1

Фінансовий контроль в розвинутих країнах

Орган фінансового контролю	Особливості функціонування	
	підпорядкованість	Основне призначення
Вищий орган державного фінансового контролю (Рахункова палата, Апарат головного аудитора країни)	Безпосередньо парламенту або президенту	Загальний контроль за видатковою частиною бюджету
Податкове відомство	Уряду або Міністерству фінансів	Контроль за доходною частиною бюджету
Контрольно-ревізійні підрозділи в міністерствах та відомствах	Як вищому органу державного фінансового контролю, так і відповідному міністерству або відомству	Детальний контроль за правильністю витрачання бюджетних коштів
Незалежний аудиторський фінансовий контроль (зовнішній аудит)		Перевірка на договірній основі достовірності звітних даних, балансів, законності здійснених операцій та надання консультаційних послуг
Відділи внутрішнього аудиту	Керівнику фірм, компаній, банків, корпорацій, в яких вони створені	Самоконтроль за рівнем видатків, доходів, рентабельністю, виявленням резервів, дотриманням оптимального режиму економії.

У практичній діяльності контрольна функція фінансів проявляється у фінансовому контролі. Фінансовий контроль являє собою діяльність державних і громадських органів, спрямовану на перевірку обґрунтованості процесів формування та раціонального використання коштів з метою установлення вірогідності, законності й доцільності операцій. Фінансовий контроль в основному реалізують державні органи, і він є невід'ємною частиною державного устрою, однією з найважливіших функцій управління [1, с. 6].

Наявність фінансового контролю в державній сфері пов'язана передусім з необхідністю державного регулювання економіки. Ще історично склались різні погляди щодо ролі держави в регулюванні економічних процесів. Представники класичної теорії, засновником якої вважають Адама Сміта, є прихильниками ідеї мінімального втручання держави в економічну діяльність. Вони вважають, що ринкова економіка – це система, яка здатна до автоматичного саморегулювання, що механізми конкуренції, які діють в ній, об'єктивно забезпечують рівність попиту та пропозиції [2, с. 202-203]. Однак пізніше в своїй праці «багатство народів» Адам Сміт визнав, що уряд повинен відігравати певну роль в ухваленні економічних рішень і контролі за їх виконанням.

Інший підхід закладено в кейнсіанській теорії. Вона ґрунтується на підвищенні ролі держави в економіці. У своїй праці дж. М. Кейнс «загальна теорія зайнятості, відсотка та грошей» ідеалізація класиками механізму ринкового саморегулювання була піддана обґрунтованій критиці, доведена необхідність державного втручання в економіку і запропоновані інструменти регулювання [3, с. 717-718]. Це було викликано тим, що класична роль держави змінилася в результаті виникнення багатьох економічних проблем, які неможливо було подолати без активного втручання держави в економіку.

Будь-яка форма державного регулювання економіки має у своєму складі контрольні дії, спрямовані на те, щоб гарантувати виконання поставлених завдань. При цьому в кожній країні провідна роль належить фінансовій сфері, тому що саме на базі фінансів і управління ними формуються відносини між усіма суб'єктами економіки. Звідси випливає, що поняття «державний контроль» і поняття «фінансовий контроль» не є відокремленими один від одного, а взаємодоповнюючими, тому що державний контроль сприяє реалізації соціально-економічної політики держави для забезпечення дотримання законодавства у різних сферах, зокрема, у сфері формування, перерозподілу та використання фінансових ресурсів, відстеження фінансових потоків тощо.

За допомогою державного фінансового контролю реалізується контрольна функція державного регулювання економіки. Державний фінансовий контроль забезпечує дотримання об'єктом регулювання законодавства з фінансових питань шляхом виявлення небажаних відхилень від норми, встановлення винних осіб та вжиття заходів для усунення порушень і попередження їх на майбутнє.

Держава в особі органів державної влади є суб'єктом державного фінансового контролю. При цьому державні інституції, які наділені контрольними повноваженнями і для яких фінансовий контроль є основою діяльності, складають певну систему органів державного фінансового контролю. Органами державного фінансового контролю в Україні є Рахункова палата, Міністерство фінансів України – головний орган державного фінансового контролю в системі виконавчої влади, органи спеціалізованого фінансового контролю в системі виконавчої влади, зокрема, фінансова інспекція, Міністерство доходів і зборів, Державний митний комітет, Головне управління Державного казначейства України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Фонд державного майна України, та їх територіальні органи. До органів державного фінансового контролю також належать органи відомчого фінансового контролю в системі виконавчої влади, регіональні рахункові палати як органи спеціального державного фінансового контролю за законністю діяльності органів місцевого самоврядування, Національний банк України. Суб'єктом в системі державного фінансового контролю є також Агентство з питань банкрутства як державна госпрозрахункова установа.

У нашій країні запровадження нових законодавчих та інших нормативно-правових актів значно обмежило державний фінансовий контроль за фінансово-господарською діяльністю підприємств, установ та організацій, а в певних

сферах зовсім виключило можливість його застосування. Але розвиток ринкових відносин позначився на різних сферах функціонування підприємств: на джерелах формування фінансових ресурсів, на принципах фінансування, на ціноутворенні та грошових розрахунках. За цих умов виявилось багато напрямів фінансового контролю, яких не було в планах контрольних органів і яким не приділялась належна увага при пануванні адміністративної системи управління. Відтак сформувалась величезна сфера для фінансового контролю. Ефективність такого контролю залежатиме від наявності чи відсутності чітких законодавчих документів, як міститимуть нормативи, ліміти, санкції, обмеження щодо використання державних коштів тощо. Ми приєднуємось до точки зору Є. В. Калюги, що держава не може бути байдужа до функціонування підприємств недержавної форми власності [1, с. 8]. Це пояснюється тим, що, по-перше, цей сектор має у своєму розпорядженні великі національні скарби, які значною мірою безкоштовно або за пільговою оцінкою перейшли до нього з державної власності. По-друге, значна частина недержавних підприємств і установ за перехідний період ще не напрацювала власного капіталу, а наявну фінансову базу створила за рахунок операцій у фінансово-кредитній сфері, а також мобілізації у своє розпорядження державних фінансових ресурсів різноманітними шляхами. По-третє, у фінансово-банківській структурі, що склалася на великих підприємствах, державі і громадянам належить значна частина акцій.

Основними напрямками діяльності суб'єктів державного фінансового контролю в сучасних умовах можна назвати: контроль за витрачанням коштів державного та місцевих бюджетів; контроль за виконанням бюджетів фондів соціального страхування та Пенсійного фонду; контроль за впровадженням розпорядниками бюджетних коштів державних програм та веденням фінансово-господарської діяльності бюджетними установами та організаціями; контроль збереження та використання державного майна, в тому числі контроль за проведенням приватизаційних процесів; контроль за цільовим та ефективним використанням кредитів, залучених під гарантії уряду України.

У перехідний період створюються й принципово нові контрольні органи, положення про які не завжди повно й чітко визначають їх функції. Тобто сьогодні контролюючі відомства поки що не утворюють єдиної гармонійної системи державного фінансового контролю. Навпаки, державний фінансовий контроль являє собою перелік міністерств, відомств та організацій, які здійснюють неузгоджені, не розмежовані, невпорядковані контрольні функції. Їх функції, статус та сфери контрольної діяльності визначають різні закони, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, та інші нормативно-правові акти. Інколи дані законодавчі та правові акти не тільки не забезпечують системності державного фінансового контролю, а навпаки створюють неефективне дублювання та паралелізм в його здійсненні. Плани їх робіт та контрольних заходів в основному не узгоджуються. Наслідком цього є те, що одні і ті ж об'єкти контролю перевіряються на протязі року різними контролюючими органами, в той час як поза контролем держави залишається цілий ряд ключових питань діяльності як державних, так і підприємницьких структур, безпосередньо пов'язаних з бюджетами та використанням державної власності. Усе це знижує загальну ефективність державного фінансового контролю.

Незважаючи на вищезазначені недоліки, сучасний етап розвитку нашої держави характеризується тенденціями укріплення державної влади, підвищенням ролі держави в системі управління економікою, посиленням боротьби з корупцією та правопорушеннями в економічній сфері. У зв'язку з цим об'єктивно підвищується роль фінансового контролю в системі державного

управління. На сьогодні у нас створена наближена до ринкової економіки система державного фінансового контролю. Вона охоплює як нормативно-правову базу, так і органи, що здійснюють державний фінансовий контроль, та форми й методи контролю. Але удосконалення діючої системи державного фінансового контролю в Україні потребує подальших розробок наукових основ її організації.

Для удосконалення здійснення державного фінансового контролю потрібно, перш за все, звернути увагу на такі заходи: чітко розмежувати повноваження та відповідальність між органами державного фінансового контролю; розробити механізм взаємодії між органами державного фінансового контролю; удосконалити взаємодію органів державного фінансового контролю із правоохоронними органами; розробити єдину систему оцінки діяльності об'єктів державного фінансового контролю.

Обсяг контрольної діяльності, її форми та методи залежать від меж сфер управління і статусу органу, який здійснює контрольні повноваження в рамках державного фінансового контролю. Ця особливість державного фінансового контролю дає підстави конкретно відокремлювати існуючі рівні управління і органи, які наділені відповідними контролюючими повноваженнями, щоб уникнути дублювання їх функцій.

Діюча сучасна система державного фінансового контролю може бути відпрацьована на основі системної методології його організації, вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду та досягнень сучасної практики в області організації фінансового контролю. Тому побудова системи загальнодержавного фінансового контролю повинна здійснюватись з позицій таких організаційних принципів: сконцентрованість дій, комплексність, поетапність розвитку та організаційна динамічність.

Світовою практикою доведено, що підприємництво як форма господарювання позитивно впливає на розвиток економіки, забезпечуючи зайнятість і добробут значної частини населення, а фінансові ресурси, які знаходяться в розпорядженні суб'єктів господарювання, дають можливість модернізувати та розширювати виробництво, розвивати науку, нарощувати національне багатство, успішно вирішувати соціальні проблеми на мікрорівні.

У зв'язку з цим постає необхідність в управлінні фінансовими відносинами на підприємствах, яке здійснюється в рамках внутрішньогосподарського та позавідомчого фінансового контролю. Фінансово-господарський контроль присутній на всіх стадіях розширеного відтворення, яке охоплює виробництво, розподіл, обмін та споживання продукту у суспільстві. У сфері виробництва контроль визначає ефективність використання праці, перевіряє організацію і технологічну підготовку виробництва, планування і ефективність праці, витрачання заробітної плати, додержання нормативів господарської діяльності. На стадії розподілу суспільно необхідного продукту фінансово-господарський контроль перевіряє його використання на задоволення різноманітних потреб виробництва та потреб суспільства. На стадії обміну суспільного продукту вивчається договірні відносини, виконання договорів поставок, збуту та заготівлі продукції, вивчається задоволення купівельного попиту. На стадії споживання в ході фінансово-господарського контролю перевіряються операції, пов'язані в основному з виробничим споживанням, тобто відтворенням і розширенням суспільних виробничих фондів і задоволення суспільних потреб.

Тому важлива роль на підприємствах належить внутрішньогосподарському контролю, який проводиться керівниками підприємств, їх головними бухгалтерами і фахівцями під час здійснення операцій. Особливістю внутрішньогосподарського контролю є те, що він дає можливість вчасно виявити недоліки в роботі й ужити заходів щодо їх усунення, що сприяє підвищенню

ефективності господарської діяльності підприємств, зміцненню режиму економії і господарського розрахунку, раціональному використанню коштів і матеріальних цінностей.

У той же час у сфері підприємницької діяльності нагромадився ряд негативних проблем. Статистика свідчить, що кожне друге підприємство в Україні є збитковим, при цьому часто це штучна збитковість, адже в Україні досить високий рівень тінізації економіки.

Ставлячи за мету отримання максимально високих прибутків, підприємства вдаються до різних порушень: ухилення від сплати податків, займаються забороненими видами діяльності, незаконно вивозять капітали за кордон, незаконно привласнюють активи і позбавляють інвесторів прав на доходи, монополюють завищують ціни на товари, підробляють продукцію, використовують не за цільовим призначенням бюджетні кошти, отримані під гарантії Уряду України.

З огляду на це, підвищується роль позавідомчого фінансового контролю, який здійснюють державні органи управління та органи спеціалізованого контролю стосовно суб'єктів підприємницької діяльності. Тобто це, так званий, державний фінансовий контроль підприємницької діяльності. В умовах ринкової економіки державою повинна контролюватися не господарська діяльність підприємств, а дотримання ними встановлених державою правил організації їх діяльності. Тому сутність державного фінансового контролю підприємницької діяльності можна розглядати як на макро-, так і на мікрорівні. На макрорівні державний фінансовий контроль підприємницької діяльності є інструментом підвищення ефективності функціонування економіки, забезпечення формування та використання фондів фінансових ресурсів відповідно до затверджених законодавчо параметрів, повноти сплати податків та обов'язкових платежів, попередження діяльності, яка загрожує національній безпеці, спрямована на організацію забороненого державою виробництва товарів і надання послуг та порушує законні інтереси держави, підприємницьких структур і громадян. На мікрорівні державний фінансовий контроль підприємницької діяльності є інструментом забезпечення дотримання правил ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності, своєчасної виплати заробітної плати, стандартів ціноутворення, платіжної дисципліни, попередження фіктивних фінансових операцій, попередження і усунення нецільового використання бюджетних коштів.

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Таким чином, особливістю функціонування сфери суб'єктів господарювання є те, що в ній існують два види фінансового контролю. З одного боку, це державний фінансовий контроль підприємницької діяльності, який направлений на контролювання за дотриманням суб'єктами підприємництва встановлених державою обмежуючих параметрів мобілізації, розподілу та використання фінансових ресурсів. А з іншого боку, це господарський контроль, який покликаний забезпечити раціональне використання матеріальних, трудових, фінансових ресурсів, знизити собівартість продукції, підвищити рентабельність виробництва, забезпечити своєчасне погашення зобов'язань та сприяти розвитку підприємства.

Отже, на тлі розвитку ринкової економіки у державі необхідність фінансового контролю потрібно розглядати з системних позицій, тобто об'єднання фінансового контролю в єдину систему. В міру розвитку ринкових умов господарювання та удосконалення правових норм державного регулювання взаємодію сфер загальнодержавного та корпоративного фінансового контролю необхідно підсилювати та встановлювати між ними партнерські відносини. Тому слід передбачити розробку концептуальних

підходів щодо державного фінансового контролю, які мають включати мету, принципи, методи, інструменти, форми і засоби мобілізації фінансових ресурсів, їх різні комбінації, а також передбачити набір антикризових заходів та заходів попередження кризи державних фінансів.

Список використаних джерел

1. Калюга Є. В. Фінансово-господарський контроль у системі управління : монографія / Є. В. Калюга – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2002. – 360 с.
2. Экономическая теория национальной экономики и мирового хозяйства (политическая экономия) : учебник / под ред. проф. А. Г. Грязновой, проф. Т. В. Чечелевой. – М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 326 с.
3. Основи економічної теорії: політекономічний аспект : підручник / за ред. Г. Н. Климка, В. П. Нестеренка. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Вища школа – Знання, 1997. 743 с.
4. Шевчук В. О. Становлення та розвиток системи державного фінансового контролю в Україні / В. О. Шевчук // Фінанси України. – 2008. – № 11. – С. 7-9.
5. Піхоцький В. Ф. Система державного фінансового контролю як інструмент соціально-економічного розвитку / В. Ф. Піхоцький. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/VNULP>.
6. Микитюк І. С. Система державного фінансового контролю в Україні / І. С. Микитюк. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.dlib.com.ua>.
7. Стефанюк І. Б. Метод і форма державного фінансового контролю: сутність і методологічні відмінності / І. Б. Стефанюк // Фінансовий контроль. – № 3. – 2010. – С. 24-27.
8. Вознесенский Э. А. Финансовый контроль в СССР / Э. А. Вознесенский. – М. : Юрид.лит., 1973. – 134 с.
9. Білуха М. Т. Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту : підручник / М. Т. Білуха. – К. : Вища школа, 1994. – 364 с.

УДК 336.77:314.6(330.16)

Крамченко Р. А., к.е.н., доцент,
Львівська комерційна академія,
м. Львів

Кредитування домогосподарств: теоретичні основи та сучасна практика

Розкрито специфіку споживання кредитних ресурсів домогосподарством. Визначено зміст поняття кредитування домогосподарства та систематизовано його об'єкти. Охарактеризовано особливості кредитування вітчизняних домогосподарств у сучасних умовах.

Ключові слова: кредит; домогосподарство; споживчий кредит; фінансові ресурси населення

Раскрыта специфика потребления кредитных ресурсов домохозяйством. Определено содержание понятия кредитования домохозяйства и систематизированы его объекты. Охарактеризованы особенности кредитования отечественных домохозяйств в современных условиях.

Ключевые слова: кредит; домохозяйство; потребительский кредит; финансовые ресурсы населения

Specificity of consumption credit resources of the household. Defined the concept of lending to households and systematized its objects. Characterized by features lending to domestic households in modern conditions.

Keywords: credit; household; consumer credit; financial resources of the population

Постановка проблеми. Сучасна економічна наука позиціонує домогосподарство як інститут, який активує споживчий ринок і проектує його на «людський капітал». Виробництво та відтворення останнього, разом із постачанням у суспільну систему ресурсів, використання отриманих за них